

שפת אמת צו תרלא

זאת תורת העולה כו' (היא העולה) זאת תורת החטאת כו' אשם. וחז"ל למדו מזה העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה. נראה כי המכוון מהקרבת הוא הלימוד והתועלת שיוצא לאדם מהקרבתו.

גמרא מנחות קי.

אמר רבי יצחק מאי דכתיב זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם

מדרש תנחומא צו יד

לפיכך אמר הקב"ה לישראל בני אע"פ שחרב בית המקדש ובטלו הקרבנות ואין קרבן עולה נוהג אם אתם עוסקים וקורים בפרשת עולה ושונין בפרשת קרבנות מעלה אני עליכם כאלו אתם מקריבים קרבן עולה לפני שניא' וזאת תורת העולה כלומר מי שהוא עוסק בתורת העולה זוכה לחיי העולם הבא

כלי יקר ויקרא ו:ב

זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה. הוא העולה מיותר לגמרי, והסכימו המפרשים לומר שבא להודיע שכל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה וע"ז אמר זאת תורת העולה העוסק בתורת העולה הוא העולה זהו טוב כמו הקרבת העולה עצמה והיא קרינתו, הוא מוסב על ספר התורה כי ספר לשון זכר ותורה לשון נקיבה ע"כ נאמר הוא העולה וקרינתו היא:

כוונת כל זה היא שכל התכלית של קרבנות הוא התקרבות לה', ולכן מי שלומד תורת הדבר, התורה מקרבת אותו להקב"ה. כל התכלית של תלמוד תורה בכלל הוא לקרב את האדם לה', ובמיוחד כשלומד אודות הקרבנות, כל התכלית של הקרבנות הוא מלשון קרבן, לקרב את האדם לה'.

ובזוה"ק אש תמיד תוקד כי עבירה מכבה מצוה ולא תורה כו' ע"ש. (ירמיהו כג:כט "הלא כה דברי כאש נאום ה'). הפי' כח מצוה הוא התקשרות והתדבקות שכל מצוה מדבק האדם בו ית'. ולזאת עבירה מקלקל ומפסיק החיבור ומכבה עבירה דביקות המצוה. אבל תורה היא בחי' קבלה שהאדם לומד ומקבל לעצמו שנכנסין בו דברי תורה וזה לא יוכל להבטל ע"י עבירה כי כבר נדבקין בו דברי תורה שקיבל כנ"ל. ומסיים שם בזוה"ק כי ת"ח העושים מצות לשמה ומקבלין לימוד ודרך תשובה לידבק בו ית' מכל מצוה שעושים א"כ גם המצות שלהם תורה ואין עבירה מכבה כו'. וכן רצונו ית' (שבכל) [שכל] מצוה יהי' נבלל בתורה. וזה ענין ברכת המצות. שההפרש בין ת"ח לע"ה בעשיית המצוה הוא בהברכה ורצון עשייתו. כי גוף המעשים שוין. רק הברכה היא על הציווי. והוא דביקות המצות בהתורה שהרי ציווי המצות הם בתורה. והברכה מברר זה שהשי"ת צונו בתורה כן. וע"י הברכה מדבק המצוה בשורשה בתורה כנ"ל:

תולדות יעקב יוסף הקדמה אות ב

יש מצות עשה בתורה ובו תדבקון (דברים יג, ה), וגם מצות עשה ואהבת את ה' אלהיך (דברים ו, ה), וכתב המפרש להרמב"ם בפרק ב' מהל' יסודי התורה (הל' א) וז"ל, ולא נתנו כל המצות אלא כדי שיגיע בהם לזה המדרגה דכתיב ובחרת בחיים למען תחיה לאהבה את ה' עכ"ל. הרי כי תכלית כל תרי"ג מצות כדי שנוכל לדבק בו יתברך ולאהבה אותו, וכ"כ מפורש בזוהר (יתרו פב ע"ב) כי תרי"ג מצות נקראו תרי"ג עיטין וכו', כי הם עצות איך לידבק בו יתברך

רמב"ן

יסוד כל מצות עשה הוי אהבת ה', ויסוד כל מצות לא תעשה הוי יראת ה'

ספר עבודת ישראל

שבת לא

בא נכרי להלל ובקש ללמדו כל התורה כולה על רגל א', והלל הזקן אמר לו, "מה דעלך סניא לחברך לא תעביד". והביא פירוש בשם רבו המגיד ממזריטש, או הר' אלימלך מליזענסק, "דסני לחברך", לחברך עם ה', זה לא תעביד. זה כל התורה כולה. כי כל התורה תכליתה להתחבר לה'.

עבודת ישראל לר' ישראל מקוזניטז אבות ג:ח

אבות ג:ח ר' דוסתאי בר ינאי משום ר' מאיר אומר, כל השוכח דבר א' ממשנתו, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו, שנאמר רק השמר לך ושמר נפשך מאוד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך" הנה דקדקו המפרשים שהתחיל בדבר אחד. וסיים בקרא פן תשכח את הדברים. ונראה לפרש דהנה כל התורה כולה היא רק לדבק בהקב"ה. ולכן סיים משרע"ה אחר כל התוכחות ובו תדבקון וכמו שהשיב הלל הזקן להנכרי שבא לגייר על מנת ללמוד כל התורה על רגל אחד. ולמדו מה דעלך סני לחברך לא תעביד ושמעתי ממורי ורבי ז"ל פי' סני לחברך להתחברותך אל הקדוש ברוך הוא זה לא תעביד. זה הוא כל התורה כולה ואידך פירושא הוא המצות עשה הכל להתחבר להקב"ה והמצות לא תעשה הם הדברים המקלקלים את ההתחברות שלא תוכל להתחבר על ידיהם וזה מצוה מלשון צוותא ועבי"רה אותיות עב"ר י"ה נמצא כל התורה כולה היא דבר אחד כמ"ש אחת דבר אלהים שתיים זו שמעתי אחת דבר אלהים הוא בשביל דבר אחד להתחבר להקב"ה שתיים זו שמעתי הם מצות עשה ול"ת נמצא כל המצות עשה נכללות במצות אנכי כמ"ש שהם כדי לדבק בהם אל הקב"ה והל"ת נכללות בלא יהיה לך שהם דברים המפסידים ומפרידים מהקב"ה ולזה סיים פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך. פי' אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו וזהו אשר ראו עיניך:

תוספות מסכת כתובות דף קד עמוד א

לא נהניתי אפילו באצבע קטנה - דאמרינן במדרש עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו ומייתי הא עובדא דרבי.

מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק כד

הוא היה אומר הלומד תורה בילדותו דברי תורה נבלעין בדמיו ויוצאין מפיו מפורשין. והלומד תורה בזקנותו אין דברי תורה נבלעין בדמיו ואין יוצאין מפיו מפורשין. וכן מתלא אומר אם בנערותיך לא חפצתם איך תשיגם בזקנותיך:

וברש"י ז"ל אש תמיד תוקד אש שנאמר בו תמיד שמדליקין בו הנרות כו'. י"ל ג"כ דכתיב נר מצוה ותורה אור והוא כנ"ל שהדלקת המצוה ע"י התורה לדבק ולחבר המצוה בשורשה בתורה כנ"ל. שנאמר בה תמיד דכתיב והגית בו יומם ולילה כו'. ומסיים רש"י אף היא ממזבח החיצון תוקד כו'. דהנה כתיב היא העולה על מוקדה כו' ובזוה"ק מחשבה רעה לאוקדא לה כו' ובער עלי' הכהן כו'. פל' דבריו **כי יש הבערה ושלחבת העולה מאלי' בלב האדם ע"י התעוררות נפשו בראותו גודל חסדי השי"ת שעושה עם כל איש ישראל בכל רגע ורגע בכל הענינים** וז"ש ובער כו' הכהן כו' בבוקר בבוקר. שהוא בחי' חסד ובוקר שמבורר חסדי השי"ת שחסד אל כל היום. ועל ידי התעוררות אהבה אמיתית נשרף כל מחשבות והבלים כי באמת עצה היעוצה לדחות מחשבות רעות הוא רק זה להיות התלהבות תמיד בחשק ורצון לעבודתו ית' ממילא נתבטלו כל ההבלים וזה עבודת האדם תמיד כל היום והלילה. ועי"ז כשעושה המצוה יכול להיות בדביקות באמת באור התורה כנ"ל. וכל זה בא ע"י שמירת הרצון כל היום כנ"ל. וז"ש רש"י אף היא ממזבח החיצון תוקד כו'. וז"ש היא העולה כי עי"ז יש ג"כ עלי' למחשבה רעה בעצמה שהרי זוכה עי"ז לבוא לדביקות אור עליון כנ"ל. וז"ש והרים את הדשן שיש הרמה ועלי' עי"ז כנ"ל. [והבין כי ז"ש זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה כמ"ש בזוה"ק שיש אשא תכלא ששורף ומכלה ועלי' אור חיורא כנ"ל]:

שפת אמת ויקרא פרשת צו שנה תרלו

בזוה"ק אש תמיד תוקד כו' עבירה אינה מכבה תורה אבל מכבה מצוה. ומצוה לגבי תלמידי חכמים תורה היא לגביהו כו'. דאיתא בודקין לאור הנר. דכתיב נר מצוה ותורה אור כי עיקר התורה הוא למעלה מן עוה"ז כמ"ש למעלה מהשמש. והשי"ת חפץ בתיקון עולם העשי' ע"י המצות שהם במעשה גשמי ואעפ"כ יש בה כח אור התורה וזה נקרא תורה שיש עמה מלאכה. (אבות ב:ב, כל תורה שיש עמה מלאכה סופו להתקיים, ושאין עמה מלאכה אין סופו להתקיים") ואמרו בשעה שבני אדם מצויין בבתייהם ואור הנר יפה לבדיקה. **הוא השעה שאמרו יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז. שאף שעה"ז שפל מכל העולמות. אך מה"ט גופא חפץ השי"ת בזה והוא נחת רוח לפניו ית' ביותר עי"ז שכל אחד מתקן במקום השפל שלו.** וז"ש שבני אדם מצויין בבתייהם ואור הנר יפה. הוא המשכת אור תורה בתוך המעשים גשמיים והוא ע"י המצות ועי"ז יכולין לבער החמץ:

שפת אמת ויקרא פרשת צו שנה תרמ

בפסוק היא העולה על מוקדה כו' וביער עליה כו' עצים כו' אש תמיד תוקד כו'. ידוע מדברי קדשו של הבעש"ט כי צריך להיות תמיד נקודה התלהבות בלב איש ישראל. ועי"ז נאמר אש תמיד תוקד. המזבח רמז על הלב. ותמיד אינו דייקא בזמן אבל צריך להיות התלהבות על תמיד. וכשמקבל על עצמו בכל לב ונפש שלא ישתנה אז לא תכבה. וכשהתלהבות הוא כראוי ממילא מחשבה רעה העולה על הלב נשרפת בהבל הלב כהמס דונג מפני אש כו'. ועי" שנסרפת מחשבה זרה בהבל הלב בא אח"כ אור חדש. וז"ש על מוקדה כל הלילה כו' אח"כ וביער כו'. כי כך כתיב בברייתו של עולם ויהי ערב ויהי בוקר. כי כך עשה הבורא ית' להיות בא אור הברור ע"י התערבות כמ"ש יכין וצדיק ילבש. וכפי שריפת מחשבות זרות כך נתחדש לו בבוקר כח חדש דכתיב מחדש בכל יום כו'. אעפ"כ מצוה להביא מן ההדיוט

שפת אמת ויקרא פרשת צו שנה תרמד

במד' על כל פשעים תכסה אהבה. דכ' אש תמיד תוקד כו' לא תכבה. דכ' מים רבים לא יוכלו

לכבות. פי' שיש בכל לב איש ישראל נקודה טמונה בהתלהבות לה' שלא יוכל להיות נכבה. והגם כי לא תכבה הוא לאו. אבל הוא הבטחה ג"כ. וכמו שכ' חז"ל אעפ"י שאש יורד משמים מצוה להביא כו'. כמו כן בנפש האדם צריך להיות תשוקת רשפי אש בלב בוער לעבודת הבורא ית' ולחדש בכל יום זה ההתלהבות כמ"ש ובער עלי' הכהן. כל עובד ה' נקרא כהן. והתעוררות אהבה הנ"ל בלבנות בני" הוא העבודה שבלב זו תפלה שבמקום קרבן. וכשיש זאת ההתלהבות. כל מחשבה זרה העולה על הלב נשרפת. כמ"ש בזוה"ק מחשבה רעה העולה על מוקדה כו'. כי זאת היתה עיקר הכוונה בכל המחשבות העולות על הלב שיהיו מתבטלים בעלותן על לב עובד ה' ועי"ז מתעלן ומתבררין כל המחשבות זרות. וז"ש כל הלילה עד הבוקר. ולכאורה עד הבוקר מיותר כיון דכ' כל הלילה. רק לרמוז שמזה התעורבות והחושך של מחשבות זרות המערבין לב העובד ה'. מזה נעשה לבסוף בוקר. כי כן הסדר ויהי ערב ויהי בוקר שמתברר התעורבות טו"ר. וכמו ימי המעשה הם הכנה לשבת. וימי עוה"ז הכנה לימי עוה"ב. כן ע"י מלחמה הנ"ל בלב עובד ה' כל הלילה עד הבוקר. וכמו כן בימי הגלות שנק' לילה בוודאי יבוא מזה הבוקר. וזהו ענין ביעור חמץ דכ' תשביתו שאור פרש"י תבטלו. ובאמת אמרו אין ביעור חמץ אלא שריפה כמ"ש התוס' שם על רש"י. אכן הרמז כי זה הביטול בלב מרוב התלהבות הרצון להשי"ת נשרף ומתבטל המחשבה זרה כענין בטל רצונך מפני רצונו. מפני רצונו דייקא. מרוב אהבה ודביקות וכלות הנפש לעשות רצון השי"ת עד שכל הרצונות יתבטלו כהמס דונג מפני אש. ובוודאי בימים אלו קודם פסח מתחדש אהבה ורצון בלבנות בני" שהם הימים שבחר בנו השי"ת ועשו בני" מצוה הראשונה בשמחה. לכן עדיין בימים הללו מתעורר אהבת בני" להשי"ת לכן בכח זה יכולין להשבית ולבטל החמץ:

שפת אמת ויקרא לשבת הגדול שנה תרלא

ובגמ' גדולה זו מעשה בראשית ג"כ הפי' כנ"ל שע"י שהבריאה נראה מתנגד למלכות השי"ת רק ע"י הצדיקים שמבררין שכל הטבע ע"י חיות השי"ת זה בחי' גדולה. ושבת מעיד על זה. ובשבת זה מצוה ראשונה שעשו כלל ישראל. וכתב הרמב"ם ז"ל שאברהם אע"ה ה' מצפה שיהי' אומה שלימה שיעידו על מלכותו ית' והבטיחו השי"ת ואעשך לגוי גדול ובשבת זה שעשו בני" מצוה ראשונה ביחד נתברר זה לכך נקרא שבת הגדול. וגם אברהם אע"ה נקרא אדם הגדול כו'. גם אמר כי משבית גיאות וגדלות אחר שמבלעדי מלכות השי"ת והוא השבתת חמץ ע"ש מתק לשונו. עוד י"ל על שבת הגדול כי גם מקודם שמרו שבת כמ"ש במד' כי משה רבינו ע"ה תיקן להם. אך ה' בלי ציווי וגם היו משועבדין תחת יד מצרים. ועתה דכ' החודש הזה לכם כו' משכו וקחו ובזוה"ק משכו יומין עלאין לתתאין כו' בפ' פנחס ע"ש. כי יש שבת עליון כמ"ש מעין עוה"ב יום שכולו שבת. וע"י מצות שבת מתדבקין שומרי שבת בשורש השבת. ובשבת זה שקיימו מצוה ראשונה וכל מצות תלוין בכל אחד מהם כמ"ש תרי"ג מצות התלוין בה לכך נק' שבת הגדול כנ"ל. משכו הוא בחי' שבת אמונה להיות נמשך אחר השורש. ממילא משכו ידיכם מע"ז כי יתפרדו כל פועלי און. ומסתמא יש זה בכל שנה שיכולין בשבת זה להתדבק בשבת עליון הכנה לגאולה כמ"ש אא"ז מו"ר ז"ל ע"ש: